

Derewol ɳol Pol winnani 6e Efesu

Haala Puddirkä

Derewol Pol ɳol do, eklesiya Efesu tan bane o winnani ɳol, amma eklesiyaaji 6aadeere leydi Asiya fu o winnani ɳol, don nun wi'etee jooni Turkiya. Der binniji arandeeji, inne Efesu walaano der derewol ɳol. Pol e anni eklesiya Efesu, gam o wadiino ton hande duubi tati. Golle Lilaabe 19 e 20. Dum nandi hande derewol Efesu ɳol nun Koloosi 4.16 batani.

Roma nun Pol woni o winniri derewol ɳol hakkune duubol 62, ko Tikikus yaari ɳol. Diga fuddoode maggol, Pol hollii laawol ɳol Alla tokki o hisinira himbe diga e Yeesu Almasiihu. Alla e hoore mum resiino ko yiduno wadugo diga duuniyaaru tagaaka. Kanjum Pol noddi asiiri. O hollitii asiiri ko o resunoo wadugo diga e Yeesu Almasiihu, den o subi Pol laatoo gollantoodo asiiri on.

Baawo haalaaji dī, Pol batanii goonki goondin 6e hebbube Ruuhu Ceniido. O luudontirii ki e goonki 6e goondinay, 6e annaa Alla.

Hande non, 6e Pol winnanta hefirta semme jaalaago ekkitinoobē fewrekuubē, dartoobē seekina eklesiyaaji gonudi 6aadeere Koloosi.

Haala mawka der derewol ɳol woni no himbe fu laatorii gootum diga e Almasiihu baa no 6ee latii lenyi e himbe feere feere.

Tokkontirki haalaaji

1. Haala puđirkä, 1.1-2

2. Almasiihu e eklesiya mum, 1.3-1-23
3. Yahuduube e 6e lenyi janani laatake gootum baa no 6ee laatii lenyi feere feere (2.1-3.20)
4. Eklesiya e laatii goota, amma moy fu e dokkal mum der eklesiya ka wuro (4.1-16).
5. Himbe fu e laatii gootum baa no joonne ma6be e suttontirii (5.21-6.9)
6. Kabirdum goondindo e cannooje, 6.10-24.

Sannoore

¹ Derewol 7jol do yiwi e am min Pol, lilaado Yeesu Almasiihu e yidde Alla. Mii winnana himbe Alla wonbe Efesu, goondinbe Yeesu Almasiihu. ² Alla Baaba meeden, e Yeesu Almasiihu Joomiraawo, wadana on moyyere, hokka on jam.

Barke Alla wadanta himbe diga Almasiihu

³ Yettoore laatano Alla, laatiido Baaba Yeesu Almasiihu Joomiraawo meeden. Gam kawtal meeden e Almasiihu, o barkidinii en e hokkugo en barke ruuhunkeeje feere feereeje, yiwide dow kammu. ⁴ Diga duuniyaaru tagaaka, Alla subii en sabbu Almasiihu, gam laatoden seniibe, 6e walaa gacce yeeso makko. ⁵ O subii en diga aran, gam laatoden bibbe makko diga e Yeesu Almasiihu. Non non o yidiri dum sabbu geetaaku makko. Non dum fottirani mo bo. ⁶ Gam majum, en maantee, teddinen Alla gam moyyere makko ne o wadani en, diga hokkugo en Biyiko jidaado.

⁷ Moyyere Alla e mawni: Diga e kawtal men e Almasiihu, en pirtaama, jaafaden, sabbu yiyyam makko deyyitiidam. ⁸ O duudinanii en moyyere makko, o hokki en hakkillo e faamu kebbunju.

⁹ Geetaaku makko acci o annini en asiiri sago makko, ko o resuno wadugo diga fuddoode diga e Almasiihu. ¹⁰ To wakkati warii, Alla hebbinan ko resuno wadugo, o hawritan ko woni dow kammu e dow leydi fu, o wada Almasiihu laatoo hooreejo majjum.

¹¹ Der kawtal men e Almasiihu, Alla hokkii en gedu ɲu o habbannoo en alkawal mum, e subugo en diga law, hande no o resirno. O wadii dum, gam non o subirno e sago makko, ¹² gam maanten Alla, teddinen mo, enen artaabé subaa, watti hoolaare mum dow Almasiihu.

¹³ Onon bo, no kawtudon e Almasiihu, on nanii haala goonja, kanka woni linjiila kaa do hisinta on. No goondindon, Alla maanake on. Maane nen woni Ruuhu Ceniido mo o habbuno alkawal mum o hokkan. ¹⁴ Ruuhu Ceniido on nun laatii hande torma barke de desanaden. En keban de to nyalaane kisidam men hebbidii. To non en maantee Alla, teddinen mo.

Pole du'anoo goondinbe Efesu

¹⁵ Gam majjum, min bo, no nanumi habaru no goondinirdon Yeesu Joomiraawo, e no jidirdon banniraabe goondinbe, ¹⁶ mi accay yettugo Alla gam moodon. De du'otoomi fu, emi siwtora on. ¹⁷ Mii eela Alla Joomiraawo meeden Yeesu Almasiihu, Baaba mo tediumal, hokka on Ruuhu mum kokkoowo hakkillo. Ruuhu on hollita on Alla hande no o laati. ¹⁸ Mii eela Alla yaynina berde moodon, heba paamon ko hedii on der noddoore ne o noddi on, paamon bo no barke de desanadon onon e himbe makko tediiri. ¹⁹ On paaman bo baawde mawde, semmenteeje, de o holliti dow

meeden, enen goondinbe. E baawde den, e semme makko,²⁰ o fintiniri Almasiihu diga e maayde. O joodini mo wecco junjo makko nyaamo, dow kammu.²¹ Hande non Almasiihu laatorii burudo laamuuji e baawdeeji e semmeeji e mawbe fu. Kanko nun laatii hooreejo dow ko woodi inne fu, hinaa der duuniyaaru nuu do tan, amma e der duuniyaaru nu yeeso bo.²² Alla wattii huune fu ley koyde Almasiihu. O wadii mo Joomiraawo dow huune fu, o laatini mo hooreejo Eklesiya.²³ Eklesiya kan woni bannu Almasiihu. E makka Almasiihu hebbi, kanko mo Alla hebbi der mum.

2

Almasiihu woni Kisinoowo

¹ Onon, on maayiino gam boofi moodson e hakkeeji moodson. ² Kanji tokkunodon, hande no duuniyaaru yahirta, dowtanidon hooreejo ruuhuji kalludi, tawaadi hakkune dow e ley. Ruuhuji din nun gollotoo faa e hanne caka himbe yeddube Alla. ³ En fu, hande no mabbe laatinoden. Sunooji meeden tokkunoden. Ko miilooji meeden kalludi, e jikku meeden yidi gadetenno. Gam sabbu jikku meeden nju, mone Alla nun haandan-noo en hande no mabbe.

⁴ Amma endam Alla walaa kaddi, o yidii en e yidde mawne. ⁵ Gam majjum, enen maayunoobe sabbu boofi men, o fintidinii en e Almasiihu. E goonja, gam moyyere Alla kisudon. ⁶ No een kawti e Yeesu Almasiihu, Alla fintidinii en e makko, joodidini en e makko dow kammu. ⁷ O wadii dum gam o hollita en geetaaku makko. Jaamanuuji

garooji fu yi'an manju moyyere makko ne foon-nirtaake godđum. O wadanii en ne gam een kawti e Yeesu Almasiihu. ⁸ Gam sabbu moyyere Alla kisudon, e gam on goondinii Almasiihu. Kisidam moodon laati nun dokkal Alla, golle moodon bane. ⁹ Kisidam mon yiway diga e mon, gam to godđo hebu juraago. ¹⁰ Alla nun wadi en, kanko tagi en diga e kawtal men e Yeesu Almasiihu, gam golle boodde. Golle boodde den, Alla siriyake de diga aran gam gaden de.

Almasiihu latinii en gootum

¹¹ Yahuduubē e woodunoo maane juulnol e galli mum, bee jidi bo noddeego «juulniibe.» Onon 6e laataaki Yahuduubē, on goodaa hande maane nen e galli mon, go bee nodda on «heeferbe.» To non ciwtoree ko laatinodson. ¹² Wakkati mum, on goodaano Almasiihu, on kawtaano e Isira'iilaabe, on galaano der alkawalji di Alla habbuno. On kedaakino godđum yeeso, on goodaano bo Alla der duuniyaaru. ¹³ Amma jooni, no kawtudon e Yeesu Almasiihu, onon woddinoobe, on battinaama diga e yiiyam makko deyyitiifam. ¹⁴ Gam Almasiihu nun laatii jam meeden. O wadii laatiibe Yahuduubē e 6e lenyi janani laatii gootum, diga e hokkugo yonki makko dow leggal palaanjal. Hande non o pusiri bombooru gaynu ɻuu do seen-nunoo 6e. ¹⁵ Almasiihu moytii Sariya e umurooje mum, e kakkilanol mum fu. Non non o wadirri Yahuduubē e 6e lenyi janani fu laatii lenyol kesol, gam bee kawti e makko. Hande non o joonniri jam hakkune mabbe. ¹⁶ Diga e maayde makko dow leggal palaanjal o weldiniri 6e e Alla. O hawtii 6e 6e

laatii 6annu gootol diga e maayde makko. Diga e palaanjal ɻjal, o sottiniri gayŋu tawanoonju hakkune maabbe. ¹⁷ Almasiihu warii fiinii habaru jam caka moodon, onon 6e lenyi janani woddinoobe, e onon Yahuduube 6adinoobe. ¹⁸ Gam sabbu Almasiihu, en fu, en kebii laawol yottaago to Baaba, e ballal Ruuhu gooto.

¹⁹ Hande non, on laataaki kade ho66e, ɗum bo jananbe. On laatodake 6e genni goori e himbe Alla, oon himbe wuro Alla. ²⁰ On mahaama dow suudu ɻol dadda mum laatii lilaabe e annabiibe. Yeesu Almasiihu e hoore mum woni hayre jogiine maadi. ²¹ Kanko nun jogii maadi nin fu, eni mawnira, faa ni towa, ni laatoo suudu Alla Joomiraawo ceniijol. ²² No kawtudon e makko, on laatake mahirɗum to Alla wonoto diga e Ruuhu mum.

3

Pol, lilaado caka 6e lenyi janani

¹ Min Pol, mii maabbaado der kasu gam golle Yeesu Almasiihu caka moodon, onon 6e lenyi janani. ² Seko walaa, on nanii habaru golle de Alla yowanimmi e moyyere mum, mi wada gam mon. ³ O hollitanake am, o faaminimmi asiiri ko o resi o wada. Kanjum nun binnanmi on e haala sedfa. ⁴ To on jannii derewol am, on annan no paamirmi asiiri dow Almasiihu. ⁵ Asiiri on, himbe hollaakano ɗum der jaamanuuji jawtudi. Amma jooni, diga e Ruuhu Ceniido, Alla hollitii ɗum lilaabe e annabiibe 6e o subi 6e gollanoo mo. ⁶ Nani do no asiiri on laator: Diga e linjiila, 6e lenyi janani hebi gedu mum der moyyereeji desaadfi, hande no Yahuduube hebiri. Be laatake

jokkule 6annu gootol, 6ee goodi alkawal gootal gam 6e kawtii e Yeesu Almasiihu.

⁷ Linjiila kan nun laatiimi gollotoodo mum, sabbu moyyere ne Alla wadanimmi e golle baawde mum. ⁸ Min 6uri goondinbe fu faandugo. E non, mi hebii moyyere waajaago 6e lenyi janani habaru jawdi gonuni der Almasiihu, ni faamataako. ⁹ Mi hebii bo dokkal faamingo no Alla tagudo huune fu hebbinirta ko o resuno o wada, cuudinoodum diga den. ¹⁰ Hande non Eklesiya anninirta woodube baawde e semme dow kammu, no faamu Alla duudiri. ¹¹ Non o resunoo o wada diga 6ooydum, ko o hebbini dum diga e Joomiraawo meeden Yeesu Almasiihu. ¹² En kawtii e Almasiihu, en goondinii mo, to non, en baawan ko 6attii Alla e hoolaare. ¹³ Kanjum wadi mii eela on, to on accee berde moodon biisoo sabbu tooraaji di kebammi gam moodon. Tooraaji din laati nun teddujal moodon.

Yidde Almasiihu yidī en

¹⁴ Gam sabbu dum don fu, mii jiccanoo Baaba. ¹⁵ Diga e makko lenyi gonudi dow kammu e leydi fu hebi inne mum. ¹⁶ Mii eela Alla mo teddujal manjal semmidina berde mon e baawde Ruuhu mum Ceniido. ¹⁷ Mii eela Almasiihu wonoo der berde moodon, diga e goondingo mo. Mii eela mo kade, cemmidiee der yidde, gadee dadí der mayre. ¹⁸ Hande non paamirton, onon e himbe Alla fu, no yidde Almasiihu foti yaajugo e juutugo e luggugo e towugo. ¹⁹ Mii eela Alla annina on yidde Almasiihu 6urune faamu fu, gam laatodon hebbube, Alla bo hebba der moodon.

²⁰ Alla gollotoodo der meeden e baawde mum, wadana en bura ko eeleten, e ko miileten fu. ²¹ Teddujal laatanoo mo der Eklesiya, diga e Yeesu Almasiihu, der jaamanuuji fu, faa abada abadin! Aami.

4

Laataago gootum der goondinki

¹ Mii eela on, min maabbaado der kasu gam Joomiraawo, goniree no fottiri hande no Alla noddiri on. ² Buytee ko'e mon, laatee diggube e munyube. Munyanee himbe e yidde. ³ Tinnee oon laatii gootum hakkune mon, diga e jam mo Ruuhu Ceniido hokkata on. ⁴ Bannu gootol nun woni, e Ruuhu gooto, non bo gootum woni ko tammihidon yeeso, dum Alla noddani on. ⁵ Joomiraawo gooto nun woni, e goondinki gooti, e batisi gooti. ⁶ Alla gooto nun woni, laatiido Baaba himbe fu, laamaniido himbe fu, gollotoodo diga e himbe fu, gonudo der himbe fu.

⁷ Moy meeden fu hebii dokkal moyyere, jaka no Almasiihu yidirani dum. ⁸ Dewtere wi'ii:
«O eencii dow, o yaarii nannjaabe,
o hokkii himbe dokke[☆].»

⁹ Ume nun «o eencii dow» yidi fillitaago? Ko dum fillitii woni, o artii o jippii der nokkuure to buri luggugo der leydi. ¹⁰ Jippiido on woni, «eencudo» faa dow kammu, gam o hebba duuniyaaru fu. ¹¹ Kanko nun hokki wobbe be laatto lilaabe, wobbe annabiibe, wobbe waajotoobe, wobbe bo durugo himbe, e janningo be. ¹² O

[☆] **4:8** Jabuura 68.19

wadii dum gam o siriyyoo himbe Alla gam golle, be mawninira bannu Almasiihu. ¹³ Hande non tinnortoden keben goondinki gooti, e annal Biddo Alla gootal, laatoden mawbe, jottoden to Almasiihu woni laatoden hande no o wa'i. ¹⁴ Den, en laatataako kade sukaabe wifitinteebe nokku fu, hande laanayel diyam nel galmaaji diyam yaarata to yidi. Den bo, jannjinoobe pewe majjintaa en e yoyre mum. ¹⁵ Amma to een bata goonja e yidde, en mawnan der huune fu, een poonnorii Almasiihu laatiido hooreejo. ¹⁶ Diga e makko nun jokkule bannu fu jogontirii. To jokkulal fu e wada golle mum, den bannu mawnan, yaha yeeso der yidde.

Almasiihu latinii en heybe

¹⁷ Mii bata on, mii batitoo e inne Joomiraawo, to on nyaamee goonki mon hande heeferbe, be miilooji mum majjinta dum. ¹⁸ Hakkillo mabbe nibbii, bee boddodii yonki ki Alla hokkata. Be galaa annal, ko berde mabbe e yoori. ¹⁹ Be annaa suttontirgo ko woodi e ko halli, bee nyaama goonki mabbe no be pakkiri fu, bee gada ko berde mabbe yidi.

²⁰ Amma onon, kanjum bane janninadon e Almasiihu. ²¹ On nanii habaru makko, on janjinaama goonja gonuka e makko. ²² To non, bortee jikku moodon nu gonunodon e muudum. Kanjum woni suunooji bannu kalkooji yonkiji moodon. ²³ Accee Ruuhu Alla laatina yonki moodon e hakkillo moodon kesum. ²⁴ Bornee jikku kesu nu Alla tagi dow nandi mum heba gonodon no foonnitorii e no laabiri, yiwdum diga e goonja.

²⁵ Ton non, accee batugo fewre, moy mon fu bata bannun goonja, gam en fu, en laati nun jokkule bannu gootol. ²⁶ To mone wadii on, to on gadee hakke. To on accee mone wada on faa naanje yana. ²⁷ To on kokkee Seydan laawol der moodon baa sedda. ²⁸ Buijannoodo acca guyka mum, wada golle geete e semme bannu mum, gam heba ko wallirta woodube haaje. ²⁹ Haanay haalaaji bondi e wurtoo diga e kunnude moodon. Ko haani gadon woni, baton haalaaji nafooji, cemmidinooji goondinki wobbe, gam kettinaniibe on nana ko nafata dum. ³⁰ To on mettinee berne Ruuhu Ceniido mo Alla maanorii on, gam o rindina on nyalaane darjal. ³¹ Ikkinee ko haadi e gaynu, e mone, e palmooje, e jennooje e huune ko halli fu caka moodon. ³² Gadontiree ko woodi hakkune mon. Jurmontiree, moy fu yaafanoo bannun, hande no Alla yaaforanii on, sabbu kawtal mon e Yeesu Almasiihu.

5

Wonaago der jaynjol

¹ Jooni on laatike biibbe Alla yidaabe, gam majjum, yemminee mo. ² Yidde ardanoo goonki mon, hande no dum laatii e Almasiihu. O yidii en, faa o hokki yonki makko gam meeden. O laatake sadaka e kiisaadum pottandum Alla.

³ On laatike himbe Alla. Gam majjum haanay jeenu, e cobudum fu, e suuno, batanee caka mon. ⁴ Hande non bo, haanay haalaaji centiniidi, di walaa hoore, e haalaaji baanji baanji, nanee caka moodon. Ko haani wurtoo e kunnude moodon woni, jetton Alla. ⁵ E haani paamon faa wooda:

Jeenoobe e sobube e suunaabe, gam suuno laati nun saafugo tooruure, bee don fu walaa gedu der Laamaare Almasiihu e Alla.

⁶ To on accee goddo majjina on e haalaaji baanji baanji, gam iri majjum nun waddata mone Alla dow saliibe downtanaago mo. ⁷ Sabbu majjum, to on kawtee e himbe iri mabbe. ⁸ Aran, der niwre gonunodon, amma jooni, gam kawtal moodon e Joomiraawo, on naati e jaynjol. To non, buuree hande biibbe jaynjol. ⁹ Gam ko jaynjol rimata woni: geetaaku e foonnitaare e goonja fu. ¹⁰ Liinyee ko fottanta Joomiraawo. ¹¹ To on gattee juude mon e golle gadeteede der niwre, de walaa nafuwe, amma cumpitee de. ¹² Ko himbe ben wadata e suude, baa batugo dum e sentinii. ¹³ Amma to huune sumpitaama, jaynjol hollitan no dum laatii. ¹⁴ Huune ko wurtii fu, laatoto jaynjol. Gam majjum acci e wi'ee:

«Finu e doynjol maa, an daaniido!
Umma hakkune maaybe,
Almasiihu yaynante jaynjol mum.»

¹⁵ Gam majjum, kakkilanee yaadu mon dow no gonirton, to on laatee hande be galaa hakkillo, amma laatee hakkilbe. ¹⁶ To on majjinee wakkati, gam nyalaade de gonuden e mum jooni e halli. ¹⁷ Gam majjum, to on laatee be walaa hakkillo, amma paamee ko Joomiraawo yidi. ¹⁸ To on accee bagi doyya on, gam edam wattu himbe der hallumaru, amma, kebbee Ruuhu Ceniido. ¹⁹ Cemmidinontiree e jimi jabuuraaji e jettooje, e jimi ruuhunkeeji. Jimanee Joomiraawo, maantee mo e berde mon fu. ²⁰ Jettee Alla Baaba wakkati fu e gam huune fu, e inne Joomiraawo meeden

Yeesu Almasiihu. ²¹ Moy moodon fu dowtano banniraawo mum gam teddingo Almasiihu.

Joonne bayontirbe

²² Onon rewbe, dowtanee worbe moodon hande no dowtorantodon Joomiraawo. ²³ Gam gorko nun laatii hooreejo dow debbo muudum, hande no Almasiihu laatorii hooreejo dow Eklesiya. Kanko woni kisinoowo Eklesiya, laatiika bannu makko. ²⁴ Hande no Eklesiya dowtorantoo Almasiihu, hande non debbo fu, haani dowtorano gorko mum, dow huune fu.

²⁵ Onon worbe bo, jidee rewbe moodon hande no Almasiihu yidiri eklesiya. O yidii ka, faa o hokki yonki makko gam makka, ²⁶ gam o loota ka e diyam, o laabina ka e haala makko. ²⁷ O wadii dum, heba o darina ka yeeso makko e teddujal, ka laatoo ceniika, ka walaa aybe, dum bo tuuni, maa bo boofol gom, e huune ko nandi e mum fu. ²⁸ Hande non, haani worbe yidira rewbe mum, hande no be jidiri galli mabbe. Jidudo debbo mum, yidii hoore mum. ²⁹ Dadey, goddo meeday ko wanyi bannu mum. Amma oo nyaanna qol, oo hiinnoo qol, hande no Almasiihu wadanta Eklesiya, ³⁰ gam enen nun laatii jokkule bannu makko. ³¹ Kan wadi dewtere wi'i: «Gorko accan baaba mum e inna mum, takkontira e debbo mum, be fu dido, be laatoo bannu gootol[✳].» ³² Asiiri mawdo nun don. Amma, Almasiihu e Eklesiya mum nun batananmi. ³³ Amma onon ko yaali on woni, gorko fu yida debbo mum, hande no yidiri hoore mum. Debbo bo teddina gorum.

[✳] 5:31 Laatanooji 2.24

6*Sukaabe e saareeji mum*

¹ Onon sukaabe, dwtanee saareeji moodon, gam sabbu Joomiraawo, kanjum laatii ko fotti.

² «Teddin baaba maa e inna maa.» Kanka woni umuroore arandeere, goodune alkawal. ³ Den: «a heban barke, balde maa juuta der duuniyaaru,» kan woni alkawal njal[☆].

⁴ Onon saareeji, to on mettinee berde sukaabe moodon, amma, eltee 6e, oon ekkitina 6e laawol Joomiraawo hande no haani.

Maccube e joomiraabe mum

⁵ Onon maccube, dwtanee joomiraabe moodon 6e duuniyaaru do, e kulol e diwnugo, e berde laabude, hande no dowtorantodon Almasiihu.

⁶ Dowtanee 6e, hinaa yeeso mabbe tan, gam fot-tango 6e. Amma dwtanee 6e gam on maccube Almasiihu, wadoobe ko Alla yidi e berde goote.

⁷ Jagganee 6e e seyo, hande Joomiraawo nun jag-gantodon, himbe bane. ⁸ Gam oon anni neddo fu gadudo ko woodi, heban riiba majjum to Joomiraawo, baa to oo dimo, dum bo maccudo.

⁹ Onon joomiraabe bo, jogoree non maccube moodon. Accee nyaasitaago 6e. Annitee, onon e mabbe fu, Joomiraawo gooto goodudon dow kammu, o burontirtaa bo himbe.

Kabirdum goondindo

¹⁰ Ko horii wi'ugo on woni: Accee baawde Joomiraawo mawde semmidina on. ¹¹ Ettee kabirdum dum Alla hokki on fu, gam baawon daraago yeeso dabareeji Seydan. ¹² Gam e himbe bane

[☆] 6:3 Tokkitaaki tawreeta 5.16

ka&bidinten, amma e ruuhuji kalludi, tawaadi dow kammu, goodudi baawde e semme, e laamanii duuniyaaru nu niwre. ¹³ Gam majjum, ettee kabirdsum dum Alla fu, gam baawon ko darii to nyalaade kallude warii, kebon semme baawo to hawre heennyii.

¹⁴ To non, ummee daree. Kabbee goonja hande belbelol e punjuli moodon. Bornee foonnitaare hande toggoore janni ne konu. ¹⁵ Tinnaare waajaago linjiila ka jam laatoo pade moodon. ¹⁶ Wakkati fu, jogee goondinki hande tabbordum kure. E makki nyifirton kure Ibiliisa de yiite. ¹⁷ Kuunee kisidam hande huuneere janni, jogee haala Alla hande kaafahi ki Ruuhu Ceniido hokkata. ¹⁸ Wakkati fu gadee du'aaje feere feere. Eelee ballal Alla hande no Ruuhu Ceniido hollitira on. Deenee e tinnaare! To on accee du'anaago himbe Alla. ¹⁹ Du'anee am min bo, gam Alla hokkammi boliide pottude, mi anninira e cuusal, goonja cuudiika der linjiila. ²⁰ Kanka nun laatiimi lilaado mum, mii habbiraa callalluubi. Du'anee am, gam mi waawa ko waajii ka e cuusal, hande no haaniri.

Baynaade

²¹ Mii yidi onon bo, annon no gonirmi e ko gadanmi. Gam majjum, Tikikus banniraawo meeden jidaado, gollantoodo Joomiraawo e hoolaare, humpitan on habaru am fu. ²² Mii lila mo e moodon, gam annon no men goniri, o fukkina hakkillo moodon.

²³ Banniraabe, Alla Baaba, e Yeesu Almasiihu Joomiraawo, hokka on jam e yidde, o hokka on goondinki bo. ²⁴ Yidube Joomiraawo meeden

Efesu 6:24

xv

Efesu 6:24

Yeesu Almasiihu fu, e yidde ne heennyataa,
moyyere Alla laatanoo dum.

**Alkawal Kesal
Portions of the New Testament in the Fulfulde Borgu
language of Benin**

copyright © 2011 SIM International

Language: Fulfulde Borgu (Fulfulde, Borgu)

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-10-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

7104dd08-43ed-5b6c-bcfb-9f0e6052d5f3